

ТХАКУШИНОВ
Аслан Кхатунвич
Глава Республики Адыгея

ЯгумэкӀыгъохэр рахьылагъэх

УФ-м и Президент и Полномочнэ лыклоу Къыблэ федеральнэ шӀольырым щылэ Владимир Устиновым видеозепхыныгъэм иамалхэр къызфигъэфедэзэ тыгъуасэ цыфхэр ригъэблэгъагъэх.

Адыгеим, Астрахань ыкӀи Волгоград хэкухэм, Краснодар краим ащыпсэурэ цыфхэр зыгъэгумэкӀырэ лӀфыгъохэр зэшлохыгъэнхэм пае регионхэм япащэхэм непэ лӀфэу ашӀэрэм клэупчӀагъ, ахэм пшӀэрылӀ гъэнэфагъэхэр афишӀыгъэх.

ЛӀфтхьабзэм хэлэжыагъэх Адыгэ Республикэм и ЛӀышхьэу Тхьаклушынэ Аслан, АР-м гъэсэнӀгъэмрэ шӀэныгъэм-рэкӀэ иминистру Хъуажь Аминэт, муниципальнэ гъэпсыкӀэ зилэ «МыекӀопэ районым» иадминистрация ипащэу Алексей Петрусенкэр.

Адыгеим щыцэу В. Устиновым зыфэгъэзагъэр зы нэбгырэ нылӀ. Ар МыекӀопэ районым ит Абдзэхэхаблэ щыпсэурэ Анна Ермольевар ары. Мы псэупӀэм дэт клэлэцӀыкӀу ыгъыплӀэу «Колокольчик» зыфилорэм щалыгъ сабыйхэм япчӀагъэ нахьыбэ шӀыгъэным, чэзыур дэгъэзыжыгъэным пае гъэ-

сэныгъэм иучреждение джыри псэуалӀэ къыпашӀыхьаным, ащ куп тедзэ къыщызэлӀахыным цыфхэр къызэрэкӀэ-лӀэлӀухэрэр бзылӀфыгъэм къылауагъ.

АР-м и ЛӀышхьэу мыщ дэжыым къызэрэхигъэщыгъэмкӀэ, мы лӀфыгъом епхыгъэу ны-тыхэм республикэм ипащэхэм закыфагъэзэгъагъ. Ар къыдалытэзэ, проектнэ-сметнэ документациер зехагъэуцуагъ, ахьцэу пӀухьащтыр къагъотыгъ, псэуалӀэм ишӀын фэгъэ-зэгъэшт организациери агъэнэфагъ. Мэзи 2 — 2,5-кӀэ ар зэрагъэпсыщтыр республикэм ипащэу пытагъэ хэлӀэу къылауагъ.

— Мы клэлэцӀыкӀу ыгъыплӀэм имызакъоу, республикэм ит мыщ фэдэ учреждениехэм лӀэпылӀгъу тызэрафӀхьу-щтым, нахьыбэу ахэр къызэрэзэлӀу-тхыщтхэм тынаӀэ тет. Мы аужырэ уахьтэм а лӀэныкъомкӀэ зэшлӀотхыгъэр макӀэп, — къылауагъ Тхьаклушынэ Аслан. — ГуцӀылэм пае, илъэси 3 — 7 зыныбжхэм альэныкъокӀэ щылӀгъэ чэзыур МыекӀуапэ, нэмыкӀ муниципальнэ образованиехэм ащыщхэм ащызэфэтшӀыгъ. Адрэ къэнагъэхэм ягумэкӀыгъохэр дэгъэзыжыгъэнхэм джырэ уахьтэм ыуж тит. Джащ фэдэу сабый къэхьугъакӀэхэм къаще-

гъэжыагъэу илъэси 3 зыныбжхэм апае ясельнэ купэу къызэлӀутхыгъэхэм япчӀагъэ хэдгъэхьотт, ны-тыхэм тишуагъэ зэрагъэкӀыщтым тишӀыпкӀэу тыпылӀышт.

Къыблэ федеральнэ шӀольырым хэхьэрэ субъектхэм ащыпсэурэ цыфхэм къалэтыгъэ гумэкӀыгъохэр дэгъэзыжыгъэхэ зэрэхьурэм ежь ышхьэкӀэ зэрӀэлӀыплӀэщтыр, ащкӀэ регионхэм япащэхэм пшӀэдэкӀыж зэрахьыщтыр В. Устиновым къылауагъ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Ны-тыхэм япенсиекӀэ ишӀуагъэ къэкӀошт

2015-рэ илъэсыр къызиыхагъэм къыщыублагъэу кӀуачӀэ зилэ хьугъэ хэбзэгъэуцугъэм клэлэцӀыкӀухэм яфӀэлӀ-фашӀэхэр зезыхьэхэр ны-тыхэм социальнэ ухьумэныгъэу ялӀэр къылӀэтыгъ.

Пенсиеу къаратыщтыр зыфӀэдыз-щтымкӀэ ишӀуагъэ къэкӀошт «мыстра-ховой палӀэкӀэ» заджэхэрэ социальнэ мэхьанэ зилэ лӀфшӀэнхэр, ахэм ахь-хьэ клэлэцӀыкӀум ыныбжӀ илъэсрэ ныкӀорэ охьуфӀэкӀэ ащ ифӀэлӀ-фашӀэхэр зехьэгъэнхэм къыхихуытэгъэ пӀалӀэр. ШӀэхьакӀэхэм зэрагъэнафӀэрэмкӀэ, клэлэцӀыкӀум ыныбжӀ илъэсрэ ныкӀорэм нэсыфӀэкӀэ ифӀэлӀ-фашӀэхэр зэрэзэр-хьэгъэхэ пӀалӀэр страховой стажым зэрэхалытӀэщтым имызакъоу, пенсие балл шӀыкӀэм тегъэпсыкӀыгъэу ащ ифӀэмэ-бжыым пенсие фытыныгъэхэр зӀлӀгъэкӀэгъэнхэм тырихьащт:

— апӀэрэ сабыим ифӀэлӀ-фашӀэхэмкӀэ отпускым изы илъэс тельытагъэу балл 1,8-рэ;

— ятӀонӀэрэ сабыим ифӀэлӀ-фашӀэхэр зехьэгъэнхэм тельытэгъэ отпускым изы илъэс пае балли 3,6-рэ;

— яцӀэнӀэрэ, яплӀэнӀэрэ ыкӀи ахэм къакӀэлӀыкӀорэ сабыйхэм яфӀэлӀ-фашӀэхэр зехьэгъэнхэм фӀашӀ отпускым изы илъэс пае балли 5,4-рэ къафалытӀэшт.

Къэлауагъэмэ хьушт шӀуклаеу зэрэ-хагъэхьуагъэр, сыда плӀомэ 2014-рэ илъэсым ыпӀэкӀэ ны-тыхэм язы сабы-им ыныбжӀ илъэсрэ ныкӀорэ охьу-фӀэкӀэ ифӀэлӀ-фашӀэхэр зехьэгъэнхэм фӀашӀ пӀалӀэу ратырэр стажым халытӀэщтыгъ, ау зӀкӀэмкӀи ар илъэси 3-м нахьы-бӀэн ыпӀэкӀыщтыгъэп. 2014-рэ илъэсым къыщыублагъэу къалытӀэрэ пӀалӀэхэр илъэси 4,5-м нагъэсыгъагъ. 2015-рэ илъэсым къыщыублагъэу ащ фэдэ пӀалӀэу стажым хагъахьэрэр илъэси 6-м нэсэу нахьыбэ ашӀыгъ.

Страховоим хэмыхьэрэ пӀалӀэхэм яфӀэмэ-бжыым пенсие нахьыбэ шӀы-гъэным зэрэтырихьэрэ шӀыкӀэр зэрэ-гъэпсыгъэщтыр ор-орэу бгъэунӀэфын плӀэкӀышт Урысые Федерацием Пен-сиехэмкӀэ ифонд исайтэу «страховать ашӀыгъэм иунӀэ кабинет» зыфилоу илӀэм узихьӀэкӀэ.

**ПенсиехэмкӀэ фондym
и Къутамэу Адыгэ Республикэм
щылӀэм ипресс-къулыкъу.**

Проценти 3-кӀэ нахьыбэ хьугъэ

КъызэтынӀэкӀыгъэ илъэсым икӀлӀуххэм къызэрагъэлыгъуагъэмкӀэ, Адыгеим ит щэ заводхэм щэ тонн мини 100 агъэфедат, къыдагъэкӀыжыгъэр проценти 3-кӀэ нахьыбэ хьугъэ. Щэ мыом хашӀыкӀырэ продукцием, къуаехэм ыкӀи былымытхьум ахагъэхьуагъ.

«Мыщ дэжыым сырьем продукцие хэшӀыкӀыгъэнымкӀэ производствэ кӀуа-чӀэхэр зэрагъэфедатгъэхэр гурытымкӀэ процент 52-м ехьугъэп. Непэ республи-кэм ищэ отрасль джырэ уахьтэм диш-тӀэрэ предприятиехэу, илъэсым къыклоцӀ щэ тонн мин 200 къыдзэзыгъэкӀыжы-зылӀэкӀыщтхэу гъэпсыгъэ. АрышӀ, цӀэ-рыло хьугъэ адыгэ къуаеу тищыкӀэгъэ-щтым фӀэдызэу республикэм щызэдгъо-тылӀэжыщтым имызакъоу, хэ-гъэгум инэмыкӀ шӀольырхэми ар алӀкӀэдгъэхьан тлӀэкӀышт», — хигъэунӀэфыкӀыгъ Адыгэ Рес-публикэм и ЛӀышхьэу Тхьаклу-шынэ Аслан.

Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымкӀэ и Министерствэ къы-зэрэщӀауагъэмкӀэ, щэхэкӀ гъо-мылапхьэхэр къыдэгъэкӀыгъэным ыкӀи республикэм щыпсэухэ-рэм альыгъэлэсыгъэным илӀоф зыпкытыныгъэ нэшанэ ил. ЗӀ-кӀэми афיקъун фӀэдыз продук-цие республикэм къыщашӀы. Краснодар краимрэ Адыге-

имрэ яшӀольырхэм лӀоф ащызышӀлӀэрэ «Россельхознадзорым» икӀэбархэм къызэрагъэлыгъорэмкӀэ, 2014-рэ илъэ-сым а шӀольыритлӀум щэхэкӀ продук-циеу тонн миллиони 6-рэ мин 716,5-рэ лӀэкӀыб къэралхэм афарагъэщӀагъ. Ахэр къэралыбэ мэхьух: ЕС-м, Азием аха-хьэхэрэр, СНГ-м щыщхэр. ГуцӀылэм пае, Адыгеим щэхэкӀ продукцие тонн 30-м ехьу Германием фаригъэщӀагъ.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ лъэшэу гухэлI ащыхьу Адыгэ Республикэм ветеринариемкIэ и ГъэlorышлэпIэ ипашэу Хьолкын Амин Сыхьатбый ыкIом фэтхыаусыхэ янэ идунай зерихьожьыгъэм фэшI.

ТЕКІОНЫГЪЭР КЪЫЗЫДАХЫГЪЭР ИЛЪЭС 70-рЭ ЗЭРЭХЪУРЭМ ИПЭГЪОКІ

Лакъом идзэкІолІхэр

Жэрыло тарихым къытлыгъэІсыжыгъэр мыбэми, ащ къызэригъэлабгъорэмкІэ, ЛыхъукІэхъаблэ зы къоджэ шъхъафэу ЛыхъукІэуашъхъэ дэжъ шыпсэуштыгъ. А уахтэм диштэу зыщидыкІагъэм уІэшыгъэ шыу 30 — 35-рэ Лакъом къыгъэуцун ылъэкІэу, къын хэфагъэу къяуалІэрэми ІэпыІэгъу фэхъухэу, къафилырэми ифэшъуашэ рагъэгъотэу я 17-рэ лІэшІэгъум къышыублагъэу Кавказ зоошхом икІэух нэс ЛыхъукІэхъаблэ шылагъ.

Лъэпкъым къыфыкъокІыгъэ тхъамыкІагъом ритэкъухъэгъэ адыгэр, чылэпхъэ еутыгъэм фэдэу, дунаим ипхъыхъэ-итэкъу шыхъугъ, ЛыхъукІэхъаблэ ащ хэныгъэп. Унэгъо зыщиплІ нахъ хэкужым къимынэу, къуаджэр Тыркуем икІыжы, къэралыгъо зэфэшъхъафмэ ахэтэкъуагъэ хъугъэ.

ШыІэныгъэр лъэкІуатэ, Урысые къэралыгъом иполитикэ зэхъокІыныгъэу фэхъугъэм дакІоу, цыф лъэпкъ зэфэшъхъафэу къэралыгъом исмэ ящыІэкІэ-псэукІи нахъ дэгъу хъоу регъажъэ. ЛыхъукІэ унэгъуиплІэу Аскъэлаемэ къахэтисхъажыгъэми ящыІакІэ зыпкъ еуцожьы. Совет хабзэм къыгъэлыгъогъэ зэхэт псэукІэм дырагъаштэу ЛыхъукІэ Чылэ-къанэ ыкхъохэу СиплатІэ (Амзанэ), Дахэ, СицЫкІу, яунэ-къош Алыи яунагъохэр Аскъэлэе колхозуу Мартыкыуае щэпсэух, щэлажъэх.

Илъэсхэр макІох, къэралыгъом къын къыфыкъокІы — Совет къэралыгъо ныбжыкІэм нэмыц дзэ уІэшыгъэр къытебанэ. Зыныбжъ икхъугъэу хэгъэгум зэкІэ исыр зэуапІэм Іохъэшъ пым пэуцужьы, ащ исатырмэ, дзэкІолІ нэбгырэ 365-у Аскъэлае дэкІыгъэмэ зыкІэ ащыщэу, ЛыхъукІэ зэш 14-ри ахэуцо.

ЛыхъукІэ СиплатІэ къуиплІэу иІэмэ анахъыжытІур хэкІотэгъагъэх, ау анахъыкІэхэу Мэдинрэ Мыхъамодэрэ аныбжъ-

ЛыхъукІэ Мэдин.

кІэ джыри къатефэти апэрэ мафэхэм заом ащэхэшъ зэуапІэм зэдыІохъэх. Джауштэу зоошхом игъогу къын, игъогу кІыхъэ Мэдинрэ Мыхъамодэрэ зэдытэхъэхи, зэо мэхъаджэм имашІо, ичыІэ, икхынхэр зэдагощмэ, зэдащэчзэ, зэгумашхэу, заор аухыфэ зэшитІур зэгъусагъ. Фашист жъалымым илъэуж тыркхъохэр ате-

ЛыхъукІэ Мыхъамод.

лэу Мэдинрэ Мыхъамодэрэ ягупсэ Аскъэлае къэкІожьы чыплэ колхозым альэкІыфэ шылэжыагъэх, ау заом утынэу къарихыгъэм япсауныгъэу зэщигъэкъуагъэм зэшитІумэ ягъашІэ лъэшэу ыгъэкІэкІыгъ. Ядунай ахъожьы Аскъэлае щэгъэтІылыжыгъэх.

СиплатІэ ыкхъо нахъыжъэу Хысэм къуибгъурэ зы пшъашъэрэ илагъ. КъуитІумрэ пшъашъэжыемрэ шІэх дэдэу ядунай ахъожьыгъ. Зэшиблэу къэнагъэмэ анахъыкІэм мэзиц нахъ ымыныбжъэу, ахэм янэ 1936-рэ илъэсым ищыІэныгъэ ыухыгъ. Хысэм икІалэхэр къызэрещалІэхэшъ арело: «непэ тиунагъо къехъулагъэр хыльэмэ, Тхъэм илогъэ-шлагъэ тэ зи хэтшІыхъажьын тІэкІы-щтэп, арэу зыхъукІэ седжэн зыІорэм тыдэлэ, Іоф сшІэн зыІорэми пэрыохъу тыфэхъурэп». НахъыжыплІымэ еджэ-ныр къыхахы — Исмахылрэ Юсыфрэ кІэлэгъэджэнхэу, Ибрахымэ бухгалтерынэу тыраубытэ, Шъалихъэ Краснодар дэт аэроклубым макІо. Джащ фэдэ сэнэхъатхэр зэрагъэгъотыгъэу зоошхоу кхъежыагъэм зэшиплІыри ащэ.

Летчикэу, эскадрильем икомандирэу, подполковникэу

ЛыхъукІэ Шъалихъ.

ЛыхъукІэ Шъалихъэ Белоруссием иошъогу къыухъумэзэ, зыпэуцужыгъэ нэмыц самолетмэ ащыщ горэм исамолет къызытыригъафэкІэ, къызкІэ-нэгъэ машинэр чышъхъэшэу пийдзэр зыдэщыІэм феузен-кІышъ ежъ къепкІыжы. Парашютым пышІагъэу къехырэр ежъ пийдзэм нахъ пэблагъэу къетІысэхэу ашІошІи, псаоу къаубытынэу алуи нэмыцхэр емыхъэхэу, зэрашІомышІэу апэчыжъэу Шъалихъэ къетІысэхыгъ. Хъурэр нэмыцмэ къызагурэлэм, ау кІынынэу еохзэу, ылъакхъохэр зэхэгъэтэкъуагъ, ау инасып къыубыти хъадэгъушэр къытефагъэп. Тидзэмэ нахъ апэблагъэу Шъалихъэ къетІысэхыгъэти, тидзэкІолІхэр епшылІэхі окопым къыдалъэшъожьыгъ, апэрэ ІэпыІэгъури рагъэгъоти госпиталым арагъэцагъ, охъужьыфэ щелэзагъэх. Ау ипсауныгъэ зэщыкхъагъэти дзэм къыхагъэкІыжыгъ. Белоруссием тидзэмэ шъхъафит зашІыжыым Шъалихъэ ащ къышыуцужьы унагъо щышІагъ, институтым кІэлэгъаджэу шылэжыагъ. Белоруссием игъашІэ щіухи щэгъэтІылыжыгъ.

ЛыхъукІэ Исмахылэ капитанэу, ротэм икомандирэу заор ыухыгъ, тыркхъо зэфэшъхъафхэр телъхэу дзэм къыхэкІыжыгъ, Ленинград щыпсэунэу къышыуцунэу унагъо щышІагъ, кІэлэгъаджэу шылэжыагъ, идунай щихъожьы щэгъэтІылыжыгъ.

ЛыхъукІэ Ибрахымэ лейтенантэу, лъэсыдзэ взводым икомандирэу заозэ, ылэ сэмэгъу къышыпаути дзэм къыха-

ЛыхъукІэ Ибрахым.

гъэкІыжыгъ. Аскъэлае къыгъэзэжыгъ, унагъо щышІагъ, Іэ сэмэгур пымытыжьыи бухгалтерэу колхозым бэрэ щылэжыагъ. Нэужым тучантесэу Іоф ышІагъ. Идунай ыхъожьы, Аскъэлае щэгъэтІылыжыгъ.

ЛыхъукІэ Юсыф сержантэу заор еухы, дзэм къыхэкІыжы. Краснодар крайм и Северскэ район игъашІэ щегъакІо. Идунай ыхъожьы Аскъэлае щэгъэтІылыжыгъ.

ЛыхъукІэ СицЫкІу ыкхъо закъоу Муратчэрые ыныбжыкІэ къытефи, апэрэмэ ащыщэу дзэм ащи, зоошхом хэлэжыагъ. УІэгъэ хыльэ зэуапІэм ылашъхъэ къышытыращи, сэкъат-

ныгъэ иІэ хъугъэу дзэм къыхагъэкІыжыгъ. Аскъэлае къэкІожьы, чыплэ колхозым ельэкІыфэ шылэжыагъ. Идунай ыхъожьы Аскъэлае щэгъэтІылыжыгъ.

ЛыхъукІэ Дахэм къуитф илагъ — Нухъ, Хъаджэлахымэд, Бэчмыз, Къахыр, Хъарун. Зэшитфыри зоошхом хэлэжыагъ. Нэбгырищмэ къагъэзэжыгъэп,

ЛыхъукІэ Бэчмыз.

заом хэкІодагъэх — Нухъэ бын-унагъо иІэу заом ащи фэхыгъэ, Бэчмызи бын-унагъо иІэу партием и Адыгэ хэку комитет Іоф щышІэщтыгъ заор къызежъэм, мыщ чІэкІи заом кІуи, зуапІэм щыфэхыгъ, Хъарунэ ныбжыкІэ дэдагъ, кІэлэ зыкхъамыщэу заом хэкІодагъ.

Хъаджэлахымэдрэ Къахырэрэ тыркхъохэр зэо мэхъаджэм къатырицагъэхэу Аскъэлае къагъэзэжыи унагъохэр ашІагъ. Адрэ къоджэдэсмэ афэдэу

ЛыхъукІэ Къахыр.

альэкІыфэ лэжыагъэх, псэугъэх. ЯгъашІэхэр аухи агъэтІылыжыгъэх.

ЛыхъукІэ Алыи ыкхъуиплІымэ анахъыкІитІоу Хъаджэбыйрэ Заурбэчрэ заом хэлэжыагъэх. Ленинград къыздзыхъэгъэ фашизмэ Хъаджэбый язаозэ уІэгъэ хыльэ зэуапІэм къышытырацэ, госпитальми псынклэу нагъэсы, ау аджалыщэм ІэкІэкІырэп. Мыщ ыпсэ щыхэкІи къош къэхалъэм далъхъагъ.

Заурбэчи улагъэхэр зэуапІэм къышытырацэхи, тыркхъо зэфэшъхъафхэр телъхэу заом къыхэкІыжыгъ. Аскъэлае къыгъэ-

ЛыхъукІэ Хъаджэбый.

зэжыи, игъэрет къехъыфэ колхозым шылэжыагъ. Идунай ыхъожьы Аскъэлае щэгъэтІылыжыгъ.

ЛыхъукІэ Заурбэч.

ЛыхъукІэ унэгъуиплІэу Аскъэлае къыдэнэжыгъагъэмэ атекІыгъэхэу лакъом идзэкІолІ нэбгырэ 14 джауштэу Хэгъэгу зоошхом хэлэжыагъ. Къэралыгъор шъхъафит шыжыгъэным пае фашист техакІомэ язаохзэу, нэбгыри 4-мэ ашъхъэ зэуапІэм щэгъэтІылыгъ. Адрэ нэбгыри 10-мэ уІэгъэ хыльэхэр, тыркхъо зэфэшъхъафхэр зэуапІэм къылуахыгъ нахъ мышІэмэ, янасып къыхыгъ хэгъэгур шъхъафит зэрашІыжыгъэр къалъэгъужьынэу, ащ ежъхэми ялахъ зэрэхэлъыр зэхашІэнэу, ТекІоныгъэм и Мафэ агъэмэфэкІынэу.

ЛыхъукІэ лакъом идзэкІолІмэ ныбжыкІэу къакІэхъухъагъэмэ гъэсэныгъэ дэгъухэр ялэхэу, непэрэ дунай рэхъатыр шыІэным пае ятэжъхэу псэе-мыблэжъэу хэгъэгум ишъхъафитныгъэ фэзэуагъэхэм, янэжъхэу, зышъхъамысыжъхэу фронтым пае чэчи, мафи Іоф зышІагъэхэм ядахэ аІоу, ягүфэбагъэкІэ зэрафэразэхэр яІофшІакІэкІэ къагъэлагъоу мэпсэух, мэлэжъэх. ТекІоныгъэм ибыракъ плъыжъ ятэжъхэми ялэкІэ зэрэгъэшъокІыгъэр агу-кІи, апсэкІи зэхашІэу, ар къызыдахыгъэр илъэс 70-рэ зыхъурэ мэфэкІ мафэм пэгъокІых.

ЦЭЙ Ерстэм.
Урысыем культурэмкІэ и Заслуженнэ ІофышІ.

ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

Адыгэ Республикэм лъэпкь культурэмкIэ и Гупчэ кIэщакло фэхъуи, дышъэидэным кIэлэеджаклохэр фэгъэсэгъэнхэмкIэ апэрэ купыр зэхашагъ. Гумэ Ларисэ сэнаушгъэ зыхэлъ пшъашъэхэр лъэпкь искусствэм фигъэсэщтых.

Адыгэ

Мэзэ заулэ хъугъэу кIэлэеджэ-кло купым Iоф ешIэ. Адыгэ республикэ гимназиэм классыр кы-щызэулахын ямурад. Ащ фэшI еджаклохэм япчъагъэ хамыгъахъо хъуштэп.

— Тиреспубликэ и Лышъхъэу Тхъаклушынэ Аслъан, Правительствэм икъулыкъушIэхэр зэхэщэн IофыгъохэмкIэ Iэпылэгъу кытфэ-хъугъэх, лъэшэу тафэраз, — кы-тилуагъ Адыгэ Республикэм лъэпкь культурэмкIэ и Гупчэ идиректорэу Къулэ Амэрбий. — Егъэджен программэм игъэхъазырынкIэ уна-шохэр республикэм щаштагъэх.

Адыгэ республикэ гимназиэм кычIатIупщыхэрэм искусствэхэм-кIэ Адыгэ республикэ коллед-жым яшIэныгъэ щыхагъэхъонымкIэ амалхэр аратыщтых. Сэнэхъатэу кыыхахыщтым рылэжъэнхэм фэшI пацэхэм яшлуагъэ къагъэкIошт.

шъуашэр щадышт

— Олимпиадэ джэгунхъэ 2014-рэ илээсым Шъачэ щыкIуа-гъэхэм якультурнэ программэ Гумэ Ларисэ хэлэжъагъ, — игу-къэкIыжъхэм ташегъэгъуазэ Адыгэ Республикэм и Лъэпкь музей шIэныгъэмкIэ илофышIэу Сихъа-джэкъо Иринэ. — Адыгэ шъуа-шэхэр, лъэпкь тхыпхъэхэр Шъачэ кышхыдгъэлъагъохэзэ Японием, США-м, Търкуем, Италием, нэ-мыкIхэм къарыкIыгъэхэр Гумэ Ларисэ илофшIагъэхэм къаIэуп-чIэхэу сырихылапгъ. Бырсыр кы-пымыкIэу, шъабэу, гурылогъошлоу Ларисэ цыфхэм зерадэгущыIэ-щтыгъэр тшIогъэшIэгъоныгъ. Хэ-дыкIынхэм, дышъэидэным макIап ащигъэгъозагъэр. Республикэ гим-

назиэм кышхызэулахыгъэ купым Гумэ Ларисэ пацэ зэрэфашыгъэм сигъэгъушлуагъ. Сетэ Сафьети илэпэ-Iэсэныгъэ искусствэм хэшIыкI фызиIэхэр тегущыIэх. Ащи ныб-жыкIэхэр дэгъоу ыгъэсэнхэ ылъэкIышт.

Джырэ уахътэм адыгэ шъуа-шэхэу тиреспубликэ щадыхэрэм, тхыпхъэхэм ауасэр макIап. Къулэ Амэрбий ащ егъэгумэкIы. Адыгэ шъуашэм и Мафэ ти-республикэ хэбзэ шапхъэм тетэу щагъэмэфэкIы. Лъэпкь искус-ствэм пыщагъэхэм ащ еплъыкIэу фыряIэр зэфэдэп. Адыгэ шъуа-шэхэм ауасэ лъэгагъэу зылэты-гъэмэ кызыралорэмкIэ, шэкIэу, Iуданэу, нэмыкIэу шъуашэм ра-

гъэкIурэм ыуаси зыкыIлэтыгъ.

ХэкIыпIэ щымыIэу тлътэрэп. Гимназиэм цырагъэжъагъэм зи-ушъомбгъушт, шъуашэхэм атефэшт уасэр къырагъэIыхышт. Адыгэ шъуашэр зыщыгъэу пльытэн пльэ-кIыштхэм ащыщых палор, джа-нэр, нэмыкIхэр зыщызылъэхэрэр. Лъэпкь тхыпхъэхэр зыщыфэгъэхэм ащыщых Финляндием, Търкуем, США-м, нэмыкIхэм къарыкIыгъэ-хэр. ТишъуашэкIэ, дышъэидагъэ-хэмкIэ, музыкальнэ Iэмэ-псымэ-хэмкIэ, фэшъафхэмкIэ адыгэ-хэр дунаим нахышлоу щашIэщтых.

Адыгэ республикэ гимнази-ем мэзаем и 6-м зэхэхъэ гъэ-шIэгъон щыкIошт. Лъэпкь шъуа-шэхэм, тхыпхъэхэм атегущыIэ-щтых, кIэлэеджаклохэм ялэпэлэ-сэныгъэ кышхыдгъэлъэгъошт.

Сурэтхэм арытхэр: **Гумэ Ла-рисэр Сетэ Сафьетрэ лъэпкь IэшIагъэхэр къагъэлъагъох.**

АТЛЕТИКЭ ОНТЭГЪУР

Урысыем и Къыблэ атлетикэ онтэгъумкIэ изэнэкъокъоу Волгоград щыкIуагъэм илээс 20-м нэз зыныбжэ кIалэхэр хэлэжъагъэх. Адыгэ Республикэм ибатырхэр зыхэт командэм апэрэ чыпIэр кыдыдихыгъ.

Атлетикэ онтэгъумкIэ Адыгэ Республикэм икIэлэцIыкIу-ныб-жыкIэ спорт еджапIэ зыщызыгъэ-сэрэ кIалэхэр Мыекъуапэ имы-закъоу, тирайонхэм ащэпсэху. Беданэкъо Тимур, килограмм 56-рэ, Цышэ Мурат, кг 62-рэ, Осмэн Олег, кг 77-рэ, Къумыкъу Аслъан, кг 85-рэ, купэу зыхэт-хэм дышъэ медальхэр къащэ-хыгъэх. Чемпионхэм Джамбэ-чыэ, Улапэ, Илэм защагъасэ.

Выкъэ Рэмэзан, кг 69-рэ, Ды-шъэкI Налбий, кг 85-рэ, Гор-лов Александр, кг 105-рэ, ятлонэ-рэ чыпIэхэр къафагъэшъошагъэх.

Хъышт Хъазрэтбий, кг 56-рэ, Шъэожь Алий, кг 105-рэ, яцэ-нэрэ чыпIэхэр къахыгъэх.

Джамбэчыэ итренер-кIэлэегъаджэу Чэмбэхъу Анзор ыгъэсэрэ къоджэ спортсменхэм ахэт.

Батырхэр спортым зэрэпыща-гъэхэм даклоу, еджэх, сэнэхъатхэр зерагъэгъотых. Цышэ Заур, Выкъэ Рэмэзан, Хъышт Хъазрэтбий Адыгэ къэралыгъо университе-тым и Мыекъопэ къэралыгъо гуманитар-техническэ колледж яшIэныгъэ щыхагъахъо. Джамбэ-

чыэ щыпсэрэ тренер-кIэлэегъа-джэу Чэмбэхъу Анзор къоджэ спортсменхэр атлетикэ онтэгъум фигъасэхэзэ, адыгэ шэн-хабзэ-хэми ащегъэгъуазэх.

ХагъэунэфыкIырэ чыпIэхэр Волгоград кышхыдзыхыгъэ ныб-жыкIэхэм ятренер-кIэлэегъаджэ-

хэу Хъуажэ Мэджыдэ, Чэмбэхъу Анзор, Нэгъой Муратэ, Влади-мир Стадникоу, Выкъэ Рэщыдэ тафэгъушло. Урысыем икIэлэу зэнэ-къокъоу мэзаем и 16-м къалэу Владимир щыкIошттым хэлэжъэшт спортсменхэр зэхэщаклохэм кы-хахыщтых. Пэшлорыгъэш зэлукIэ-гъухэу Урысые Федерацием ишъо-лпырхэм ащыкIуагъэхэм батыр-хэм килограмм пчъагъэу къащай-тыгъэр ары апэу кыдалытэ-рэр. Арышъ, Къыблэм ичемпи-он зэрэхъугъэхэм даклоу, гъэхъа-гъэу ашыгъэр ары экIэри зэ-ллытыгъэр.

Адыгеим испортсменхэм ащы-щэу нэбгыри 3 — 4 Владимир рагъэблэгъэнэу тэгугъэ.

Волгоград щыкIогъэ зэлукIэгъу-хэм Адыгэ Республикэм ихъыпы-кIыгъэ командэ апэрэ чыпIэр къащыдихыгъ. Краснодар краир ятлонэрэ, Волгоград хэкур яцэ-нэрэ хъугъэх.

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЪР

ЕшIэгъур псынкIэ хъуштэп

Мыекъуапэ игандбол бзылфыгъэ командэу «Адыифым» непэ зичэзыу ешIэгъоу илэщтым мэхъэнэ ин етэты.

Тиспортсменкэхэм текIоныгъэр зэлукIэгъум кызыщыдаыхкIэ, аужырэ чыпIэр къабгынэшт.

Краснодар икомандэу «Кубань» Мыекъуапэ щешIэшт. НахыпIэ-рэм фэдэу «Кубань» анахъ лъэш-хэм ащыщэп. Тренер шъхалэу Евгений Трефиловыр илэнатIэ IукIыжыгъ, командэм зэхъокIыны-гъэхэр щэкIох. «Адыифыр» «Став-ропольем» текIуи, апэрэ очко-упIтIур кыыхыгъ. Тренер шъхалэу, Урысыем изаслуженнэ тренерэу Анатолий Скоробогатовым тис-портсменкэхэр ешIэгъум фегъэ-хъазырых. ОшIэ-дэмышIэу «Ку-

бань» ыпэкIэ илпызэ, къэлап-чъэм Iэгуаор бэрэ дедзэ. «Ады-ифыр» ащ фэдэ ешIакIэм зэрэ-пэуцушт шыкIэм еллытыгъэр бэ.

Ольга Исаченкэм, Виктория Самарская, Анастасия Серад-ская, ШъэоцIыкIу Миланэ, Вик-тория Туник, Милица Грбавче-вич, нэмыкI ешIаклохэу «Адыи-фым» хэтхэм гушыIэгъу тафэхъугъ.

— «Кубань» лъытэныгъэ фэтэ-шы, ау тытемыкIо хъуштэп, — кытылуагъ пшъашъэхэм.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТIлпъ Нурбий.

Непэ сыхъатыр 5-м «Адыи-фыр» «Кубань» IукIэшт. Нахып-пэкIэ «Кубань» щешIэщтыгъэхэ В. Самарская, В. Туник, А. Чер-номуровар «Адыифым» хэтых. Зэнэкъокъур гъэшIэгъон хъуштэу спортым хэшIыкI фызиIэхэм алы-

тэ. Хэт сьд ылуагъэми, зэлукIэгъур зыми псынкIэ кыфэхъуштэп.

Сурэтым итхэр: **«Адыифым» иешIаклохэу А. Серадская, О. Исаченкэр, В. Туник, В. Са-марская, М. Грбавевич, А. Черномуровар.**

Зэхэзыщагъэр ыкIи кыдыдзы-гъэкIырэр:

Адыгэ Республи-кэм лъэпкь IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащы-псэрэ тилгъэп-къэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамал-хэмкIэ и Комитет Адресыр: ур. Кре-стьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыIэр:

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр:

52-16-79, редактор шъхалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжэ зы-хырэ секретары: 52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэлы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэлары-шIапIэ, зэраушыха-тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр

4015

Индексхэр

52161

52162

Зак. 206

Хэутыным узчыкIэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхалэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхалэм иапэрэ гуадзэр

МэшIэкъо Саид

ПшъэдэкIыжэ зыхырэ секретары

Гъогъо Зар